

EURÓPAI PARLAMENT

2009 - 2014

Plenárisülés-dokumentum

A7-0071/2014

3.2.2014

JELENTÉS

a szexuális kizsákmányolásról és a prostitúcióról, valamint ezeknek a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról
(2013/2103(INI))

Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Előadó: Mary Honeyball

TARTALOM

	Oldal
AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY	3
INDOKOLÁS	16
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	20
KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY	21
VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL	22
A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE.....	25

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÁLLÁSFOGLALÁSÁRA IRÁNYULÓ INDÍTVÁNY

a szexuális kizsákmányolásról és a prostitúcióról, valamint ezeknek a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról (2013/2103(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel az 1948-ban elfogadott Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának 4. és 5. cikkére,
- tekintettel az emberkereskedés és mások prostitúciója kihasználásának elnyomásáról szóló, 1949. évi ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a nőkkel szemben alkalmazott hátrányos megkülönböztetések (diszkrimináció) minden formájának kiküszöböléséről szóló, 1979. évi egyezmény (CEDAW) 6. cikkére, amely a nőkereskedelem és a nők prostitúciója kihasználásának minden formája elleni küzdelmet tűzi ki céljául,
- tekintettel a gyermekek jogairól szóló 1989-es ENSZ-egyezményre,
- tekintettel a nők elleni erőszak megszüntetéséről szóló, 1993. évi ENSZ-nyilatkozatra, amelynek 2. cikke kimondja, hogy a nők elleni erőszak körébe tartozik „a testi, szexuális és lelki erőszak, amelyet az áldozat a családon kívül szenved el, mint például a nemi erőszak, a szexuális erőszak, a szexuális zaklatás és megfélemlítés a munkahelyen, oktatási intézményben vagy máshol, a nőkereskedelem és a kényszerprostitúció”,
- tekintettel a 2000-ben kihirdetett, az ENSZ nemzetközi szervezett bűnözés elleni egyezményét kiegészítő, az ENSZ nemzetközi bűnözés elleni egyezményéhez csatolt, az emberkereskedelem, különösen a nőkkel és gyermekekkel való kereskedelem megelőzéséről, visszaszorításáról és büntetéséről szóló palermói jegyzőkönyvre,
- tekintettel az 1995. évi cselekvési platform és a pekingi nyilatkozat D.3. stratégiai célkitűzésére,
- tekintettel a kényszer- vagy kötelező munkáról szóló 29. sz. ILO-egyezményre, amelynek 2. cikke meghatározza a kényszermunka fogalmát,
- tekintettel a Nemzetközi Migrációs Szervezetnek (IOM) az emberkereskedelem megelőzéséről és az ellene folytatott küzdelemről szóló (11.) Brüsszeli Nyilatkozatára, amely olyan átfogó, multidiszciplináris és hatékonyan összehangolt politikát szorgalmaz, amely az összes érintett terület szereplőit felöleli,
- tekintettel az Európa Tanács vonatkozó ajánlásaira, például a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelemtől szóló, 2000. évi R 11. sz. ajánlásra, a nők erőszakkal szembeni védelméről szóló, 2002. évi R 5. sz. ajánlásra és a nőkereskedelem elleni kampányról szóló, 2002. évi 1545. sz. ajánlásra,
- tekintettel az Európa Tanácsnak az emberkereskedelem elleni fellépésről szóló

egyezményére,

- tekintettel az Európa Tanács Parlamenti Közgyűlésének a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem elleni küzdelem érdekében a szexuális szolgáltatások vásárlásának büntetendővé tételéről szóló, ajánlásra irányuló indítványára (12920. sz. dokumentum, 2012. április 26.),
- tekintettel az EBESZ intézkedéseit támogató, az EBESZ emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló cselekvési tervét (2003-ban elfogadott 557. sz. határozat) kiegészítő, az EBESZ 2000. évi bécsi miniszteri konferenciáján elfogadott 1(12) sz. határozatára,
- tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés 2. és 13. cikkére,
- tekintettel az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló, 2002. július 19-i 2002/629/IB tanácsi kerethatározatra,
- tekintettel az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvre,
- tekintettel az emberkereskedelem, különösen a nőkereskedelem elleni küzdelemre irányuló kezdeményezésekről szóló tanácsi állásfoglalásra¹,
- tekintettel az emberkereskedelem felszámolására irányuló uniós stratégiára,
- tekintettel a „Fellépés az egyenlőségért, a fejlődésért és a békéért” címmel Pekingben megrendezett Nők Negyedik Világkonferenciáján elfogadott 1995. június 15-i állásfoglalására²,
- tekintettel az interneten található illegális és káros tartalmakról szóló bizottsági közleményről szóló, 1997. április 24-i állásfoglalására³,
- tekintettel a nőkkel szembeni erőszak elleni zéró toleranciát hirdető, az Európai Unióra kiterjedő kampány szükségességéről szóló, 1997. szeptember 16-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a kiskorúaknak és az emberi méltóságnak az audiovizuális és információs szolgáltatások terén történő védelméről szóló bizottsági zöld könyvről szóló, 1997. október 24-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a gyermekeket érintő szexturizmus elleni küzdelemről szóló bizottsági közleményről és a gyermekek szexuális bántalmazása és kizsákmányolása megelőzésének megerősítéséhez biztosított uniós hozzájárulásról szóló memorandumról szóló, 1997.

¹ HL C 260., 2003.10.29., 4. o.

² HL C 166., 1995.07.03., 92. o.

³ HL C 150., 1997.05.19., 38. o.

⁴ HL C 304., 1997.10.06., 55. o.

⁵ HL C 339., 1997.11.10., 420. o.

november 6-i állásfoglalására¹,

- tekintettel a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott nőkereskedelemtől szóló bizottsági közleményről szóló, 1997. december 16-i állásfoglalására²,
- tekintettel a kiskorúaknak és az emberi méltóságnak az audiovizuális és információs szolgáltatások terén történő védelméről szóló tanácsi ajánlásra irányuló javaslatról szóló, 1998. május 13-i állásfoglalására³,
- tekintettel az „Emberi jogok tiszteletben tartása az Európai Unióban” című, 1998. december 17-i állásfoglalására⁴,
- tekintettel a menekültstátuszt kiegészítő védelem formáinak az Európai Unióban történő összehangolásáról szóló, 1999. február 10-i állásfoglalására⁵,
- tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz, az Európai Parlamenthez, a Gazdasági és Szociális Bizottsághoz és a Régiók Bizottságához intézett, a gyermekeket érintő szexturizmus elleni küzdelemre irányuló intézkedések végrehajtásáról szóló közleményről szóló, 2000. március 30-i állásfoglalására⁶,
- tekintettel az Osztrák Köztársaság által egy internetes gyermekpornográfia elleni küzdelemről szóló tanácsi határozat elfogadása érdekében indított kezdeményezésről szóló, 2000. április 11-i állásfoglalására⁷,
- tekintettel a pekingi cselekvési platform nyomon követéséről szóló, 2000. május 18-i állásfoglalására⁸,
- tekintettel a Bizottság által a Tanácshoz és az Európai Parlamenthez intézett, a nőkereskedelem elleni fellépés terén teendő további intézkedésekről szóló közleményről szóló, 2000. május 19-i állásfoglalására⁹,
- tekintettel a „Bűncselekmények sértettjei az Európai Unióban: Gondolatok az alapelvekről és a megteendő intézkedésekről” című bizottsági közleményről szóló, 2000. június 15-i állásfoglalására¹⁰,
- tekintettel az emberkereskedelem elleni küzdelemről szóló tanácsi kerethatározatra irányuló javaslatról szóló, 2001. június 12-i állásfoglalására¹¹,
- tekintettel a szexuális kizsákmányolás veszélyének kitett nők és gyermekek

¹ HL C 358., 1997.11.24., 37. o.

² HL C 14., 1998.01.19., 19. o.

³ HL C 193., 2006.08.17., 126. o.

⁴ HL C 98., 1999.04.09., 267. o.

⁵ HL C 150., 1999.05.28., 203. o.

⁶ HL C 040., 2001.02.07., 20. o.

⁷ HL C 40., 2001.02.07., 41. o.

⁸ HL C 59., 2001.02.23., 258. o.

⁹ HL C 59., 2001.02.23., 307. o.

¹⁰ HL C 67., 2001.03.01., 304. o.

¹¹ HL C 53., 2002.02.28., 114. o.

kereskedelmének megakadályozását célzó stratégiákról szóló, 2006. január 17-i állásfoglalására¹ ,

- tekintettel a nőkkel szembeni erőszak elleni küzdelem jelenlegi helyzetéről és a lehetséges jövőbeli intézkedésekről szóló, 2006. február 2-i állásfoglalására² ,
 - tekintettel a nemzetközi sportesemények környezetében kialakuló kényszerprostitúcióról szóló, 2006. március 15-i állásfoglalására³ ,
 - tekintettel a nők elleni erőszak felszámolásáról szóló, 2009. november 26-i állásfoglalására⁴ ,
 - tekintettel a nők elleni erőszakkal szembeni fellépést célzó, új uniós politikai keret prioritásairól és körvonalairól szóló, 2011. április 5-i állásfoglalására⁵,
 - tekintettel az ENSZ Nők Helyzetével Foglalkozó Bizottságának 57. ülészakáról – amelynek témája a nőkkel és lányokkal szembeni erőszak minden formájának kiküszöbölése és megelőzése – szóló, 2013. február 6-i állásfoglalására⁶,
 - tekintettel a „Szervezett bűnözés, korrupció és pénzmosás: megvalósítandó intézkedésekre és kezdeményezésekre vonatkozó ajánlások” című, 2013. október 23-i állásfoglalására⁷,
 - tekintettel az Európai Női Lobbi „Nem eladó” elnevezésű figyelemfelkeltő kampányára,
 - tekintettel eljárási szabályzata 48. cikkére,
 - tekintettel a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság jelentésére, valamint a Fejlesztési Bizottság véleményére (A7-0071/2014),
- A. mivel a prostitúció és a kényszerprostitúció az egész világra kiterjedő, világszerte mintegy 40–42 millió embert érintő nemspecifikus jelenség, ahol a prostituált személyek túlnyomó többsége a nők és a fiatalok női közt kerül ki, míg az ügyfelek szinte mindegyike férfi, és mivel ezért ez egyszerre oka és következménye a nemek közötti egyenlőtlenségnek, amelyet így tovább gerjeszt;
- B. mivel a prostitúció a rabszolgaság egyik formája, amely összeegyeztethetetlen az emberi méltósággal és az alapvető emberi jogokkal;
- C. mivel a szexuális és egyéb kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem, és különösen nő- és gyermekkereskedelem az emberi jogok megsértésének egyik legkirívóbb esete; mivel az emberkereskedelem globálisan nő, amit a szervezett bűnözés mértékének és jövedelmezőségének növekedése ösztönöz;

¹ HL C 287E., 2006.11.24., 18. o.

² HL C 288E., 2006.11.25., 16. o.

³ HL C 291E., 2006.11.30., 292. o.

⁴ HL C 285E., 2010.10.21., 53. o.

⁵ HL C 296E., 2012.10.02., 26. o.

⁶ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0045.

⁷ Elfogadott szövegek, P7_TA(2013)0444.

- D. mivel a munka az emberi önmegvalósítás egyik fő forrása, amelynek révén az egyén szolidárisan hozzájárul a kollektív jóléthez;
- E. mivel a prostitúció és a kényszerprostitúció természetéből adódóan kapcsolódik a társadalomban tapasztalható nemek közötti egyenlőtlenséghez, valamint hatást gyakorol a nők és férfiak társadalmi helyzetére, illetve egymás közötti kapcsolatainak és a szexualitásának megítélésére;
- F. mivel a szexualitással kapcsolatos egészséges szemléletmód és kölcsönös tisztelet elősegíti a szexuális és reprodukzív egészséget;
- G. mivel az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU irányelv az áldozatok vonatkozásában határozott rendelkezéseket állapít meg;
- H. mivel a prostitúcióval kapcsolatos szakpolitikák hatással vannak a nemek közötti egyenlőség elérésére, befolyásolják a nemek közötti egyenlőség kérdésének megértését, emellett üzenetet hordoznak és normákat kínálnak a társadalom, így a fiatalok számára is;
- I. mivel a prostitúció üzleti alapon működik, és a különböző szereplőket összekötő piacot teremt, ahol a kerítők és kerítők piacuk biztosítását vagy növelését szem előtt tartva mérlegelik a lehetőségeket vagy tevékenykednek, valamint a profit maximalizálására törekednek, és mivel a szexuális szolgáltatásokat vásárlók kulcsszerepet játszanak, minthogy ők tartják fenn a piacot a keresletet;
- J. mivel a WHO szerint a szexuális egészséghez „szükség van a szexualitással és a szexuális kapcsolatokkal szembeni pozitív megközelítésre és az említettek tiszteletben tartására, továbbá a kényszertől, megkülönböztetéstől és erőszaktól mentes, örömteli és biztonságos szexuális élmény meglétének lehetőségére”;
- K. mivel a prostitúció pénzbeli értékére egyszerűsíti le a bensőséges érintkezést, az emberi lényt pedig árucikké vagy az ügyfél használatára szolgáló tárggyá alacsonyítja le;
- L. mivel a prostituált személyek jelentős többsége kiszolgáltatott csoportokból kerül ki;
- M. mivel a kerítés és a szervezett bűnözés között szoros kapcsolat van;
- N. mivel a prostitúció árnyékában virágzik a szervezett bűnözés, az emberkereskedelem, a kiemelten erőszakos bűncselekmények elkövetése és a korrupció, továbbá a prostitúció legalizálására szolgáló mindenfajta keretrendszer fő haszonélvezője a „tisztas üzletemberré” váló kerítő;
- O. mivel különböző tanulmányok megállapításaiból egyértelműen kiderül, hogy az ügyfelek fele attól függetlenül továbbra is megvásárolja a szexuális szolgáltatásokat, hogy egyértelmű jelek utalnak arra, hogy a prostituált személyek nem töltötték be a 18. életévüket;
- P. mivel a prostitúciós piacok táplálják a nő- és gyermekkereskedelmet és a nőkkel és gyermekekkel szembeni erőszak súlyosbodásához vezetnek, különösen azokban az

országokban, ahol legalizálták a szexipart¹;

- Q. mivel a prostitúció, valamint a nőkereskedelem és a fiatalok női kereskedelme összekapcsolódik, hiszen a prostitúció terén a nők iránti kereslet – legyen szó az emberkereskedelem áldozatairól vagy másokról – változatlan; mivel az emberkereskedelem eszközként szolgál a prostitúciós piacok nőkkel és fiatalok női kereskedelmének ellátásának biztosításához;
- R. mivel uniós adatok szerint az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló jelenlegi politika nem hozott eredményt, és hogy problémát jelent az emberkereskedők azonosítása és bíróság elé állítása, ezért fokozni kell a szexuális célú emberkereskedelem eseteinek kivizsgálására, valamint az emberkereskedők bíróság elé állítására és elítélésére irányuló erőfeszítéseket;
- S. mivel egyre több fiatal, köztük riasztóan sok gyermeket kényszerítenek prostitúcióra;
- T. mivel a kényszer, amelynek hatására a prostitúciós végbemegetés, lehet közvetlen és testi kényszer, vagy közvetett, például a származási országban a családra gyakorolt nyomáson keresztül, és lehet alattomos pszichológiai kényszer;
- U. mivel az emberkereskedelem problémájának megoldásáért elsősorban a tagállamok felelnek, és mivel 2013 áprilisában csupán hat tagállam jelentette be, hogy maradéktalanul átültette az emberkereskedelemtől szóló uniós irányelvet, amelynek végrehajtási határideje 2013. április 6-án járt le;
- V. mivel a nők és férfiak közötti egyenlőségre vonatkozó stratégiájában (2010–2015) a Bizottság kijelenti, hogy „a nők és férfiak közötti egyenlőtlenségek sértik az alapvető jogokat”;
- W. mivel hatalmas eltérés tapasztalható abban, ahogy a tagállamok a prostitúciót kezelik, és lényegében két fontos megközelítés különböztethető meg: az egyik a prostitúciót a nők jogai megsértésének – a szexuális rabszolgaság egy formájának – tekinti, amely a nők kárára nemek közötti egyenlőtlenséghez és annak fenntartásához vezet; a másik megközelítés szerint maga a prostitúció segít fenntartani a nemek közötti egyenlőséget azzal, hogy a nők számára biztosítja a jogot a testük feletti önrendelkezéshez; mindkét esetben az egyes tagállamok hatáskörébe tartozik annak eldöntése, hogy hogyan közelítik meg a prostitúció problémáját;
- X. mivel ugyan különbség van a „kényszer-” és az „önkéntes” prostitúció között, nyilvánvaló, hogy a prostitúció a nők elleni erőszak egyik formája;
- Y. mivel a prostitúció kérdésével hosszú távú szemlélet keretében, a nemek közötti egyenlőség szempontjából kell foglalkozni;
- Z. mivel a kerítést, amely egyenlő mások szexuális kizsákmányolásának engedélyezésével, több tagállam legalizálta, többek között Németország, Hollandia és Görögország; mivel

¹ 2006. évi jelentésében Sigma Huda, az ENSZ emberkereskedelemmel, és különösen a nő- és gyermekkereskedelemmel foglalkozó különleges előadója a prostitúcióval kapcsolatos politikáknak az emberkereskedelem mértékére gyakorolt közvetlen hatását hangsúlyozta.

Hollandia az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatalának listáján az emberkereskedelem áldozatainak egyik vezető célállomásaként szerepel;

AA. mivel Németországban a becslések szerint 400 000-re rúg a prostituáltak száma, mivel azonban a prostitúciót legalizáló 2002. évi törvényt követően hivatalosan csak 44 prostituáltat vettek nyilvántartásba a szociális jóléti intézményeknél; mivel nincsenek gyakorlati bizonyítékai annak, hogy e törvény nyomán csökkent a bűnözés, és mivel a német ügyészek egyharmada megállapította, hogy a prostitúció legalizálása „megnehezítette az emberkereskedelem és a kerítés üldözése terén végzett munkájukat”,

AB. mivel a prostitúció általános elfogadására utaló globális tendencia figyelhető meg, amelyet normális tevékenységnek, „szórakozásnak”, és akár munkának tekintenek;

1. elismeri, hogy a prostitúció és a szexuális kizsákmányolás erőteljesen nemi vonatkozású kérdés, az emberi méltóság megsértése, ellentétes az emberi jogi elvekkel, köztük a nemek közötti egyenlőség elvével, és ezért ellentétes az Európai Unió Alapjogi Chartájának elveivel, köztük a nemek közötti egyenlőség céljával és elvével;
2. hangsúlyozza, hogy tiszteletben kell tartani minden nő szexuális és reprodukzív egészségét és jogait, ideértve a testükhöz és a szexualitáshoz való jogukat, és hogy kényszertől, megkülönböztetéstől és erőszaktól mentesen élhessenek;
3. hangsúlyozza, hogy számos kapcsolódási pont van a prostitúció és az emberkereskedelem között, és elismeri, hogy a prostitúció világ- és Európa-szerte egyaránt a kiszolgáltatott nőkkel és fiatalkorú nőkkel folytatott kereskedelmet táplálja, akiknek nagy része 13 és 25 év közötti; hangsúlyozza, hogy – miként azt az Európai Bizottság adatai is mutatják – az áldozatok többségével (62%) szexuális kizsákmányolás céljából folytatnak kereskedelmet, valamint a nők és a fiatalkorú nők alkotják az azonosított és feltételezett áldozatok 96%-át, amelyben belül az elmúlt években növekedett a nem uniós országokból származó áldozatok részaránya;
4. elismeri azonban, hogy – főleg mivel a prostitúció és az emberkereskedelem illegális és gyakran láthatatlan – az országok közötti megbízható, pontos és összehasonlítható adatok hiánya miatt a prostitúciós piac továbbra sem átlátható, és ez akadályozza a politikai döntéshozatalt, amely ily módon kizárólag becslésekre támaszkodik;
5. kiemeli azokat az adatokat, amelyek szerint a szervezett bűnözés jelentős szerephez jut ott, ahol a kerítés legálisnak számít¹;
6. hangsúlyozza, hogy az adatok szerint a prostituált személyek többsége elismerten társadalmunk kiszolgáltatott tagja;
7. hangsúlyozza, hogy a prostitúció egészségügyi kérdés is, lévén káros egészségügyi hatásokkal jár a prostitúciót folytató személyekre nézve, akik az átlagnépességhez viszonyítva nagyobb valószínűséggel szenvednek el szexuális, fizikai és mentális egészséget érintő traumákat, küzdenek kábítószer- és alkoholfüggőséggel, illetve az önbecsülés elvesztésével, és magasabb halandósággal néznek szembe; hozzáteszi és

¹ Amszterdam és a holland Igazságügyi Minisztérium közös jelentése, amely szerint a prostitúcióval foglalkozó engedélyköteles vállalkozások felénél egy vagy akár több vezető is büntetett előéletű.

hangsúlyozza, hogy a szexuális szolgáltatásokat vásárlók közül sokan keresik a védekezés nélküli üzletszerű szexuális kapcsolatokat, ami a prostitúciót folytató személyek és az ügyfelek szempontjából egyaránt növeli a káros egészségügyi hatások esélyét;

8. hangsúlyozza, hogy a kényszerprostitúció, a prostitúció és a kizsákmányolás – amellet, hogy egyszerre okai és következményei a nemek közötti egyenlőtlenségnek, és állandósítják a nemi sztereotípiákat, például azt az elképzelést, hogy a nők és a fiatalok női teste a férfiak szexuális igényeinek kielégítésére áruba bocsátható – a szexiparban borzasztó és tartós lelki és fizikai következményekkel járhat az érintetteknek, főleg a gyermekekre és a serdülőkre nézve (még a prostitúcióval való felhagyás után is);
9. felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy a nemzeti joggal összhangban vezessenek be rendszeres, bizalmas tanácsadást és egészségügyi ellenőrzést a prostituáltak számára a prostitúció helyszínein kívül;
10. elismeri, hogy a prostituáltak a HIV-fertőzés és más szexuális úton terjedő betegségek egyik magas kockázatú csoportját alkotják;
11. felszólítja a tagállamokat, hogy cseréljék ki a bevált gyakorlatokat az utcai prostitúcióhoz kapcsolódó veszélyek csökkentésére szolgáló módszerek terén;
12. elismeri, hogy a prostitúció és a kényszerprostitúció általánosságban befolyásolja a nőekkel szembeni erőszakot, miután a szexuális szolgáltatások ügyfeleiről végzett kutatások azt mutatják, hogy a szexuális szolgáltatást vásárló férfiakban lealacsonyító kép él a nőkről¹; ezért azt javasolja az illetékes nemzeti hatóságoknak, hogy a szexuális szolgáltatás vásárlásának tilalmát kapcsolják össze a férfiaknak szóló figyelemfelkeltő kampányokkal;
13. hangsúlyozza, hogy a prostituált személyek szociális, gazdasági, fizikai, lelki, érzelmi és családi szempontból különösen kiszolgáltatottak, valamint jobban ki vannak téve az erőszak és sérülés veszélyének, mint a bármely más tevékenységet végző személyek; a nemzeti rendőri szerveket ezért ösztönözni kell, hogy többek között foglalkozzanak a prostituáltakkal szemben elkövetett nemi erőszakhoz kapcsolódó alacsony elítélési rátával; hangsúlyozza, hogy a prostituált személyek emellett nyilvános megszégyenítésnek és társadalmi megbélyegzésnek is ki vannak téve, még akkor is, ha felhagytak a prostitúcióval;
14. felhívja a figyelmet arra, hogy a prostituált nőknek joguk van az anyasághoz, gyermekeik felneveléséhez és a róluk való gondoskodáshoz;
15. hangsúlyozza, hogy a prostitúció normalizálása hatással van a nőekkel szembeni erőszakra; kiemeli különösen azokat az adatokat, amelyek szerint a szexet vásárló férfiak esetében nagyobb valószínűséggel alkalmaznak, szexuális kényszert vagy követnek el más erőszakos cselekményt nőekkel szemben, valamint gyakran tanúsítanak nőgyűlölő viselkedést;
16. aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a szórakozás egyik formájaként egyre több fiatal férfi

¹ A szexuális szolgáltatások ügyfeleiről több tanulmány is található az alábbi webhelyen: <http://www.womenlobby.org/spip.php?article1948&lang=en>.

vásárol szexuális szolgáltatásokat, szexuális játékszerként kezelve a nőket és a fiatalok nőket, ami gyakran erőszakhoz vezet;

17. megállapítja, hogy a prostituált személyek 80–95%-a esett már áldozatul az erőszak valamilyen formájának (nemi erőszak, vérfertőzés, pedofília) azt megelőzően, hogy prostitúciós tevékenységbe kezdett, 62%-uk számolt be arról, hogy megerőszték, és 68%-uk szenved poszttraumatikus stressz zavartól – hasonló az arány a kínzás áldozatai esetében¹;
18. hangsúlyozza, hogy a gyermekprostitúció soha nem lehet önkéntes, mivel a gyermekek nem rendelkeznek jogképességgel a prostitúcióhoz való hozzájáruláshoz; sürgeti a tagállamokat, hogy a lehető leghatározottabban tiltsák be a gyermekprostitúciót (18 éves kor alatt), mivel ez a kényszerprostitúció legsúlyosabb formája; sürgősen kéri a megelőzést, az áldozatok védelmében és az ügyfelek bíróság elé állításán alapuló zéró tolerancia megközelítés bevezetését;
19. rámutat, hogy a gyermekprostitúció, valamint a gyermekek – többek között közösségimédia-oldalakon keresztül, megtévesztés és megfélemlítés révén történő – szexuális kizsákmányolása egyre nagyobb méretet ölt;
20. felhívja a figyelmet a kiskorúak prostituálódásának a jelenségére, amely nem azonos a szexuális zaklatással, továbbá amely a nehéz gazdasági helyzetben és a szülői gondoskodás hiányában gyökerezik;
21. hangsúlyozza, hogy hatékony intézkedésekre van szükség, amelyek külön figyelmet fordítanak a kiskorú prostituáltak úgynevezett prostitúciós piacról való eltávolítására és az e piacra való belépésekre, valamint a gyermekek jogairól szóló ENSZ-egyezmény és az ahhoz fűzött vonatkozó fakultatív jegyzőkönyv céljaival ellentétes tevékenységekre összpontosítanak;
22. úgy véli, hogy a szexuális szolgáltatások 21 év alatti prostituáltaktól való megvásárlását bűncselekménynek kell tekinteni, ugyanakkor a prostituáltak szolgáltatásai nem lehetnek büntetendőek;
23. felhívja a figyelmet az „elcsábítás” jelenségére, amely a fiatalok vagy nagykorúságukat éppen elérő nők prostitúcióját is magában foglalja luxuscikkek és kisebb összegek fejében, amely a napi szintű kiadások vagy az oktatási költségek fedezésére szolgál;
24. felhívja a tagállamok figyelmét arra, hogy az oktatás fontos szerepet játszik a prostitúció és a hozzá kapcsolódó szervezett bűnözés megelőzésében, és ezért a résztvevők életkori sajátosságainak megfelelő, speciális figyelemfelkeltő és megelőző oktatási kampányok folytatását javasolja az iskolákban és főiskolákon, valamint hogy a fiatalok egyenlőségre történő nevelését tekintse az oktatási folyamat egyik alapvető céljának;
25. felhívja a figyelmet, hogy a napilapokban és a közösségi médiában megjelenő, szexuális

¹ M. Farley, 'Violence against women and post-traumatic stress syndrome' [A nőkkel szembeni erőszak és a poszttraumatikus stressz szindróma], *Women and Health*, 1998; D. Damant és mások, 'Trajectoires d'entrée en prostitution: violence, toxicomanie et criminalité' [A prostitúcióba kerülés pályája: erőszak, kábítószer-függőség és bűnözés], *Le Journal International de Victimologie*, 3. szám, 2005. április.

szolgáltatásokkal kapcsolatos hirdetések az emberkereskedelmet és a prostitúciót támogató eszközök lehetnek;

26. felhívja a figyelmet arra, hogy az internet és a közösségimédia-hálózatok egyre nagyobb szerepet játszanak abban, hogy az emberkereskedelemmel foglalkozó hálózatok új és fiatal prostituáltakat toboroznak; felszólít arra, hogy az interneten is folytassanak megelőző kampányokat, figyelembe véve az ezen emberkereskedelemmel foglalkozó hálózatok által célba vett veszélyeztetett csoportokat;
27. felhívja a figyelmet a nőkről kedvezőtlen képet alkotó, főként online tömegtájékoztatási termékek és pornográfia néhány – többnyire negatív – hatására, amelyek következtében előfordulhat, hogy semmibe veszik a nők emberi személyiségét, és áruként kezelik őket; figyelemztet emellett, hogy a szexuális szabadságot nem lehet úgy értelmezni, hogy az engedélyt ad a nők semmibe vételére;
28. hangsúlyozza, hogy a prostitúció normalizálása hatással van a fiatalok szexualitáshoz, illetve nők és férfiak közötti kapcsolatokhoz való hozzáállására; megjegyzi, hogy tanulmányok szerint a prostitúció a fiatalok szexualitása feletti társadalmi kontroll eszközeként szolgál;
29. hangsúlyozza, hogy a prostituált személyeket nem szabad kriminalizálni, mint azt néhány tagállamban teszik, például az Egyesült Királyságban, Franciaországban, Írországban és Horvátországban, és minden tagállamot arra kér, hogy helyezze hatályon kívül a prostituált személyekkel szembeni elnyomó jogszabályokat;
30. felszólítja az uniós tagállamokat, hogy tartózkodjanak a prostituált személyek kriminalizálásától és büntetésétől, valamint dolgozzanak ki olyan programokat, amelyek segítséget nyújtanak a prostituáltak/szexmunkások számára, hogy felhagyjanak tevékenységükkel, amennyiben ők is azt szeretnék;
31. úgy véli, hogy a tagállamokban a kereslet csökkentésének is az emberkereskedelem elleni integrált stratégia részét kell alkotnia; úgy véli, hogy a kereslet csökkentése elérhető olyan jogi szabályozáson keresztül, amely a büntetőjogi terhet a szexuális szolgáltatások vásárlóira hárítja azok értékesítői helyett, valamint olyan pénzbüntetések kiszabása révén, amelyek csökkentik a prostitúció pénzügyi jövedelmezőségét a bűnszervezetek/szervezett bűnözés számára;
32. úgy véli, hogy a nőkkel és a fiatalkorú nőkkel szexuális kizsákmányolás céljából folytatott kereskedelem elleni küzdelem és a nemek közötti egyenlőség javításának leghatékonyabb módja a Svédországban, Izlandon és Norvégiában alkalmazott – és jelenleg számos európai országban vizsgált – modell (az úgynevezett északi modell), ahol a szexuális szolgáltatás megvásárlása számít bűncselekménynek, nem pedig a prostituált személyek által nyújtott szolgáltatások;
33. hangsúlyozza, hogy a prostitúció határokon átnyúló probléma, és a tagállamoknak ezért vállalniuk kell a szexuális szolgáltatások saját területükön kívülről történő vásárlása elleni küzdelem feladatát, a Norvégia által elfogadott intézkedésekhez hasonló intézkedések bevezetésével, ahol a polgárokkal szemben el lehet járni, amennyiben külföldön szexuális szolgáltatásokat vásárolnak;

34. kiemeli azokat az adatokat, amelyek alátámasztják a skandináv modellnek a Svédországba irányuló emberkereskedelemre gyakorolt visszatartó hatását, ahol nem nőtt a prostitúció és a szexuális célú emberkereskedelem, továbbá hangsúlyozza, hogy ez a modell egyre nagyobb támogatottságot élvez a lakosság, különösen a fiatalok körében, ami azt mutatja, hogy a jogszabály változást idézett elő az emberek hozzáállásában;
35. kiemeli egy friss finn kormányjelentés eredményeit, amelyben a szexuális szolgáltatások megvásárlásának teljes körű kriminalizálását szorgalmazzák, mivel az emberkereskedelem áldozataitól szolgáltatásokat vásárlók kriminalizálását magában foglaló finn megközelítés eredménytelennek bizonyult az emberkereskedelemmel való megbirkózás során;
36. úgy véli, hogy a jogalkotás lehetőséget kínál annak tisztázására, hogy melyek az elfogadható normák a társadalomban, és arra, hogy az ezen értékeket tükröző társadalmat hozzanak létre;
37. úgy véli, hogy a prostitúció törvényes „szexmunkának” tekintése, a szexipar büntetendőségének eltörlése általában és a kerítés törvényessé tétele nem jelent megoldást a kiszolgáltatott nők és fiatalkorú nők erőszaktól és kizsákmányolástól való védelme szempontjából, hanem éppen ellenkező hatást vált ki, mivel nagyobb mértékben teszi ki őket az erőszak veszélyének, miközben növekedésre készíti a prostitúciós piacokat, és ezáltal még inkább megemeli a bántalmazott nők és fiatalkorú nők számát;
38. helyteleníti minden olyan politikai próbálkozást és értekezést, amely azt a látszatot kelti, hogy a prostitúció megoldást jelenthet Európában a migráns nők számára;
39. felszólítja ezért a tagállamokat, hogy a nemzeti joggal összhangban jogosítsák fel a rendőrséget és az illetékes hatóságokat arra, hogy szűrőpróbaszerűen is beléphessenek a prostitúció helyszíneire, és ott ellenőrzéseket végezzenek;
40. sürgeti a Bizottságot és a tagállamokat, hogy mozgósítsák az emberkereskedelem és a szexuális kizsákmányolás elleni küzdelemhez és a prostitúció mérsékléséhez szükséges eszközöket, mivel ezek sértik a nők – különösen a kiskorúak – alapvető jogait és a nemek közötti egyenlőséget;
41. felszólítja a tagállamokat, hogy – különös tekintettel az áldozatok védelmére – a lehető leghamarabb ültessék át a nemzeti jogba az emberkereskedelem megelőzéséről, és az ellene folytatott küzdelemről, az áldozatok védelméről, valamint a 2002/629/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról szóló, 2011. április 5-i 2011/36/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvet;
42. sürgeti a Bizottságot, hogy értékelje a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem felszámolására szolgáló európai jogi keretrendszer eddigi hatását, végezzen további kutatást a prostitúció mintáiról, a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelemről és a szexturizmus növekvő szintjéről az Európai Unióban, valamint mozdítsa elő a tagállamok között a bevált gyakorlatok cseréjét;
43. hangsúlyozza, hogy a Bizottságnak folytatnia kell az emberkereskedelem és a szexuális kizsákmányolás elleni küzdelemre irányuló projektek és programok finanszírozását;

44. felszólítja a tagállamokat, hogy dolgozzanak ki és hajtsanak végre az emberkereskedelemmel, a szexuális kizsákmányolással és a prostitúcióval kapcsolatos szakpolitikákat, továbbá biztosítsák minden érintett fél, így a nem kormányzati szervezetek, a rendőrség és más bűnüldöző hatóságok, valamint a szociális és orvosi szolgálatok támogatását, a döntéshozatalba való bevonását és együttműködését munkájuk során;
45. elismeri, hogy a prostituált személyek túlnyomó többsége szeretne felhagyni a prostitúcióval, de nem érzi magát képesnek erre; hangsúlyozza, hogy ezeknek a személyeknek megfelelő támogatásra – különösen pszichológiai és szociális támogatásra – van szükségük a szexuális kizsákmányolással foglalkozó hálózatokból és az ezekhez gyakran kapcsolódó függőségből való kiszabaduláshoz; ezért azt javasolja az illetékes hatóságoknak, hogy az érintett felekkel szorosan együttműködve vezessenek be a prostitúcióval való felhagyást célzó programokat;
46. hangsúlyozza annak fontosságát, hogy a rendőri szolgálatok és még általánosabban az igazságszolgáltatási rendszerben dolgozók megfelelő képzést kapjanak a szexuális kizsákmányolással összefüggő különböző szempontokról, köztük a nemek és a bevándorlás dimenziójáról, emellett sürgeti a tagállamokat, hogy ösztönözzék a rendőri hatóságokat az áldozatokkal való együttműködésre, és bírnak rá az áldozatokat a tanúskodásra, mozdítsák elő a rendőrségen belüli szakosított szervek létrehozását, és foglalkoztassanak rendőrnöket, hangsúlyozza, hogy az európai emberkereskedelemmel foglalkozó hálózatok elleni hatékonyabb küzdelem érdekében fontos a tagállamok közötti igazságügyi együttműködés;
47. felhívja a nemzeti hatóságok figyelmét arra, hogy a gazdasági visszaesés következtében egyre több nő és fiatalkorú nő, köztük migráns nők kényszerülnek prostitúcióra, és sürgeti e hatóságokat, hogy segítsenek nekik más módot találni megélhetésük biztosítására, valamint azok számára, akik továbbra is prostituáltként kívánnak dolgozni, nyújtsanak támogatást a biztonságos környezet megteremtéséhez;
48. rámutat, hogy a fiatal nők és a fiatalkorú nők körében a prostitúció fő okai a gazdasági problémák és a szegénység, és a nemspecifikus megelőzési stratégiák, a kifejezetten a társadalmilag kirekesztett közösségeknek, valamint a fokozottan kiszolgáltatott helyzetben lévőknek (például a fogyatékossgal élő személyeknek és a gyermekvédelmi rendszerbe tartozó fiataloknak) szóló nemzeti és európai kampányok, a szegénységet csökkentő és a szexuális szolgáltatásokat vásárló és kínáló feleknek egyaránt szóló figyelemfelhívó intézkedések, valamint a bevált gyakorlatok megosztása kulcsszerepet játszanak a nők és a fiatalkorú nők, különösen a migráns nők szexuális kizsákmányolása elleni küzdelemben; ajánlja, hogy a Bizottság jelölje ki az emberkereskedelem elleni küzdelem európai hetét;
49. hangsúlyozza, hogy a társadalmi kirekesztés kulcstényezőként hozzájárul a hátrányos helyzetű nők és fiatalkorú nők emberkereskedelemmel szembeni kiszolgáltatottságának növekedéséhez; hangsúlyozza azt is, hogy a gazdasági és társadalmi válság munkanélküliséghez vezetett, gyakran arra kényszerítve a legkiszolgáltatottabb nőket – köztük magasabb társadalmi rétegekhez tartozó nőket is –, hogy a szegénységen és a társadalmi kirekesztésen való felülkerekedés érdekében belépjenek a prostitúció/szexipar világába; felszólítja a tagállamokat, hogy oldják meg azokat a mögöttes társadalmi

problémákat, amelyek prostitúcióra kényszerítik a férfiakat, a nőket és a gyermekeket;

50. sürgeti a tagállamokat, hogy finanszírozzák azokat a helyi szervezeteket, amelyek rendelkeznek támogató és kilábalási stratégiákkal, biztosítsanak innovatív szociális szolgáltatásokat az emberkereskedelem vagy a szexuális kizsákmányolás áldozatainak, ezen belül a migráns és okmányokkal nem rendelkező áldozatoknak is, felmérve egyedi igényeiket és az őket érintő kockázatokat annak érdekében, hogy megfelelő segítséget és védelmet kaphassanak, és holisztikus megközelítést alkalmazva, a különféle rendőri, bevándorlásügyi, egészségügyi és oktatási szerveken keresztül hajtsanak végre a kiszolgáltatott nőket és kiskorúakat a prostitúció feladásában segítő politikákat, biztosítva, hogy ezek a programok rendelkezzenek jogalappal és az e cél eléréshez szükséges pénzeszközökkel; hangsúlyozza, hogy fontos a szexuális kizsákmányolás áldozatainak pszichológiai nyomon követése, és hogy szükség van a társadalmi visszailleszkedésükre; emlékeztet arra, hogy ehhez a folyamathoz időre és olyan életterv kialakítására van szükség, amely hiteles és életképes alternatívát jelent a volt prostituáltak számára;
51. hangsúlyozza, hogy több elemzésre és statisztikai bizonyítékra van szükség annak megítéléséhez, hogy melyik modell a leghatékonyabb módja a nők és a fiatalok szexuális kizsákmányolás céljából kereskedelme elleni küzdelemnek;
52. sürgeti a tagállamokat, hogy értékeljék a szexuális szolgáltatások vásárlása kriminalizációjának a prostitúció és az emberkereskedelem csökkentésére gyakorolt kedvező és kedvezőtlen hatásait egyaránt;
53. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy szankciók, figyelemfelkeltő kampányok és oktatás révén dolgozzanak ki a szexuális szolgáltatásokat vásárlókat, valamint a nőket és a kiskorúakat egyaránt célzó nemspecifikus megelőzési politikákat azokban az országokban, ahonnan az emberkereskedelem következtében prostituált személyek származnak;
54. kéri az Uniót és a tagállamokat, hogy tegyenek intézkedéseket annak érdekében, hogy az Unión belül és kívül egyaránt visszafogják a szexuális turizmus gyakorlatát;
55. kéri az Európai Külügyi Szolgálatot, hogy hozzon intézkedéseket annak érdekében, hogy elkerüljék a prostitúció gyakorlását azokon a konfliktus sújtotta területeken, ahol az uniós haderő is jelen van;
56. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást a Tanácsnak és a Bizottságnak.

INDOKOLÁS

A prostitúció nehezen számszerűsíthető jelenség, tekintve, hogy a legtöbb tagállamban illegális. A Fondation Scelles által készített 2012-es jelentés szerint a prostitúció világszerte mintegy 40–42 millió embert érint, akiknek 90%-a függ kerítőtől. A prostitúcióval kapcsolatos hivatalos adatokat tartalmazó első Eurostat-jelentést¹ 2013 áprilisában tették közzé. A jelentés középpontjában az Unióban 2008 és 2010 között folytatott emberkereskedelem állt.

Az azonban biztos, hogy a prostitúció és a szexuális kizsákmányolás tagadhatatlanul nemszpecifikus problémák, ahol a nők és lányok önként vagy kényszer hatására áruba bocsátják testüket a szolgáltatásért fizető férfiak számára. A szexuális kizsákmányolás céljából emberkereskedelem áldozatává váltak többsége ráadásul nő vagy lány.

A nőkkel szembeni erőszak egy formája, valamint az emberi méltóság és a nemek közötti egyenlőség megsértése

A prostitúció és a nők és lányok szexuális kizsákmányolása erőszaknak számítanak, és mint ilyen, akadályozzák a nők és férfiak közötti egyenlőséget. Gyakorlatilag a szexuális szolgáltatást vásárlók mindegyike férfi. A szexiparban folyó kizsákmányolás egyszerre oka és következménye a nemek közötti egyenlőtlenségnek, és állandósítja azt az elképzelést, hogy a nők és lányok teste áruba bocsátható.

A prostitúció az emberi méltóság meglehetősen nyilvánvaló és kifejezetten visszataszító megsértése. Tekintettel arra, hogy az Alapjogi Charta kifejezetten említi az emberi méltóságot, az Európai Parlamentnek kötelessége jelentést tennie az Európai Unióban folyó prostitúcióról, és megvizsgálnia a nemek közötti egyenlőség és az emberi jogok e téren történő megerősítésének lehetőségeit.

Közvetlen kapcsolat az emberkereskedelemmel és a szervezett bűnözéssel

Az Európai Unióban és a világban a prostitúció közvetlenül kapcsolódik a nőkkel és lányokkal folytatott kereskedelemhez. Az emberkereskedelem áldozatává vált nők 62%-a válik szexuális kizsákmányolás áldozatává is.

Nemcsak az Unión kívüli országokból, hanem a bizonyos tagállamokból (pl. Romániából és Bulgáriából) az Európai Unió más országaiba irányuló emberkereskedelemnek is egyre több nő és lány esik áldozatává. Az Uniónak ezért sürgősen kezelnie kell ezt a keletről nyugatra irányuló emberkereskedelmet, és szigorú intézkedéseket kell hoznia a nőkkel szembeni erőszak e konkrét formájának leküzdésére.

A prostitúció jelentős tényező a szervezett bűnözésben, méretét és kiterjedését, valamint az érintett pénzforgalmat tekintve a második helyet foglalja el a kábítószeres után. A Havocscope weboldal² becslése szerint szerte a világon a prostitúcióból származó bevétel

¹http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-is-new/news/news/2013/docs/20130415_thb_stats_report_en.pdf

² Lásd: <http://www.havocscope.com/tag/prostitution/>

évente 186 milliárd dollárra tehető.

Mivel a prostitúciót valójában igen nagy mértékben a szervezett bűnözés tartja kézben, és ezen a piacon a kereslet generálja a kínálatot, a bűnüldöző hatóságoknak Európa-szerte határozott és megfelelő intézkedéseket kell hozniuk a bűnözők felkutatása érdekében, egyúttal védelmet kell biztosítaniuk az áldozatoknak, azaz a prostituált személyeknek, valamint a szexuális kizsákmányolás céljából emberkereskedelem áldozatává vált nőknek és lányoknak. Más, de mégis kapcsolódó, figyelmet érdemlő probléma, hogy nő az internetes prostitúció, amely bizonyos esetekben kapcsolódik a pornográf tartalmakat nyújtó weboldalakhoz.

Gazdasági kényszer

A kilátástalan pénzügyi helyzet szintén a prostitúcióba taszíthatja a nőket. A jelenlegi pénzügyi válság áldozatot követel: egyre több nő (különösen az egyedülálló anyák) kezd prostitúciós tevékenységbe saját országában, vagy az Európai Unió déli, szegényebb országaiból érkezve északon vállal prostitúciót. A prostitúció tehát összefügg a nemek közötti egyenlőséggel, mivel közvetlenül kapcsolódik a nők társadalomban betöltött szerepéhez és elfoglalt helyéhez, a munkaerőpiachoz való hozzáférésehez, a döntéshozatalhoz, az egészséghez és az oktatáshoz, valamint a nemek közötti strukturális egyenlőtlenség következtében számukra rendelkezésre álló lehetőségekhez.

A prostitúció és a szexuális kizsákmányolás két különböző megközelítése Európában

A prostitúció és a nemek közötti egyenlőség kérdését továbbá bonyolítja az, hogy a kérdés kezelésében két, egymással szemben álló modell is létezik. Az első modell a prostitúciót *a nők jogai megsértésének* és a nemek közötti egyenlőtlenséget konzerváló eszköznek tekinti. A vonatkozó jogalkotási megközelítés *abolicionista*, és kriminalizálja a prostitúcióhoz kapcsolódó tevékenységeket, olykor ideértve a szexuális szolgáltatások megvásárlását is, míg maga a prostitúció nem minősül törvényellenesnek. A másik modell szerint maga a prostitúció segít fenntartani a nemek közötti egyenlőséget azzal, hogy a nők számára biztosítja a jogot a testük feletti önrendelkezéshez. E modell támogatói azt állítják, hogy a prostitúció csupán a munka egy formája, és a prostitúciós tevékenységet folytató nők védelmének legjobb módja „munkakörülményeik” javítása, és a prostitúció szakmaként, „szexmunkaként” való elismerése. Következésképp e *szabályozást preferáló* modellben a prostitúció és az ahhoz kapcsolódó tevékenységek legálisak, szabályozottak, a nők pedig szabadon alkalmazhatnak menedzsereket, más néven kerítőket. Az is megfontolandó azonban, hogy a prostitúció és a kerítés normális tevékenységnek tekintésével vagy törvényessé tételével a szexuális rabszolgaság és nők számára hátrányos nemek közötti egyenlőtlenség legalizálásához vezet.

Az Európai Unióban természetesen mindkét modell létezik. A kerítés több tagállamban legális, ideértve Hollandiát, Németországot, Ausztriát és Dániát, míg a prostituált személyeket vagy az általuk folytatott tevékenységek némelyikét (például a leszólítás) részben vagy teljesen büntetendőnek tartják többek között az Egyesült Királyságban, Franciaországban és Írországban. A nemek közötti egyenlőtlenség és a szexuális alárendeltség ellen mindazonáltal nem folytatható hatékonyan küzdelem akkor, ha olyan arányosságot feltételezünk a nemek között a szexipari tevékenységekben, amely nem létezik¹.

¹ www.equalitynow.org/sites/default/files/Nordic_Model_EN.pdf

Ahol legális a prostitúció és a kerítés, egyre több bizonyíték áll rendelkezésre a rendszer hiányosságairól. 2007-ben a német kormány elismerte, hogy a prostitúciót legalizáló törvény révén nem csökkent a bűnözés, illetve a német ügyészek több mint egyharmada megállapította, hogy a prostitúció legalizálása „megnehezítette az emberkereskedelem és a kerítés üldözése terén végzett munkájukat”¹. Hollandiában 2003-ban Amszterdam polgármestere kijelentette, hogy a prostitúció legalizálásával nem sikerült kiküszöbölni az emberkereskedelmet, elmondása szerint „lehetetlennek tűnt olyan biztonságos és ellenőrizhető övezeteket kialakítani, ahol a szervezett bűnözés keretében nem történhetett visszaélés.” Az ENSZ Kábítószer- és Bűnügyi Hivatala szerint Hollandia jelenleg az emberkereskedelem áldozatainak elsődleges célállomása.

Az északi modell eredményessége

Mivel egyre több meggyőző bizonyíték van arra, hogy a prostitúció és a kerítés legalizálása nem járt eredménnyel a nemek közötti egyenlőség előmozdítása vagy az emberkereskedelem visszaszorítása szempontjából, ez a jelentés arra a következtetésre jut, hogy a nemek közötti egyenlőség fentiekben körvonalazott két modellje közti alapvető különbség az, hogy a prostitúció pusztán „munkának” tekintése segíti a nők prostitúcióban maradását. Ezzel szemben, ha a prostitúciót a nők emberi jogai megsértésének tekintjük, az segíti a nők prostitúciótól való távolmaradását.

A prostitúció kezelésének „északi modelljének” otthont adó Svédország, Finnország és az uniós tagsággal nem rendelkező Norvégia tapasztalatai ezt az álláspontot támasztják alá. Svédország 1999-ben módosította a prostitúcióra vonatkozó törvényeit, és azóta tiltja a szexuális szolgáltatások vásárlását, ugyanakkor eltörölte a prostituált személyek büntetendőségét. Más szóval, a szexuális szolgáltatást vásárló személy – aki gyakorlatilag mindig férfi – követ el büntetendő cselekményt, nem pedig a prostituált nő. Svédország a törvényt egy olyan általános kezdeményezés keretében léptette életbe, amelynek a Svédországban élő nők egyenlősége előtt álló akadályok felszámolása a célja.

A jogszabálynak Svédországban drámai volt a hatása. Svédország prostitúciós tevékenységet folytató népessége egytizede a szomszédos Dánia hasonló népességéhez képest, ahol törvényesen lehet szexuális szolgáltatást vásárolni, és az összlakosság létszáma is kisebb. A törvénnyel a közvélemény is megváltozott. 1996-ban a nők 45%-a, míg a férfiak 20%-a támogatta a szexuális szolgáltatást vásárló férfiak büntetendőségét. 2008-ban már a nők 79%-a és a férfiak 60%-a értett egyet a törvénnyel. A svéd rendőrség emellett azt is megerősíti, hogy az északi modellnek visszatartó hatása is van a szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelemre nézve.

Egyre több a bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az északi modell eredményes a prostitúció, valamint a nőkkel és lányokkal folytatott kereskedelem mérséklésében, és így a nemek közötti egyenlőség előmozdításában. Eközben azok az országok, ahol a kerítés törvényesnek számít,

¹ Lásd még a Der Spiegel 2013. május 30-i cikkét: <http://www.spiegel.de/international/germany/human-trafficking-persists-despite-legality-of-prostitution-in-germany-a-902533.html>

még mindig gondokkal küzdenek az emberkereskedelem és a szervezett bűnözés terén, minthogy ezek összefüggnek a prostitúcióval. Ez a jelentés ezért támogatja az északi modellt, és szorgalmazza, hogy azon tagállamok kormányai, ahol a prostitúció kérdését másként kezelik, Svédország és az északi modellt alkalmazó egyéb országok által elért sikerek fényében vizsgálják felül jogszabályaikat. Ez az intézkedés jelentős előrelépést jelentene a nemek közötti egyenlőség terén az Európai Unióban.

Ez a jelentés nem a prostituált nők ellen irányul. A prostitúció ellen, azonban a prostituált nők érdekében emel szót. Azzal, hogy azt javasolja, a vásárlót – a szexuális szolgáltatást vásárló férfit – tekintsék a bűnös félnek, nem pedig a prostituált nőt, ez a jelentés az egész Európai Unióban egy újabb lépést jelent a nemek közötti teljes körű egyenlőség felé vezető úton.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

előterjesztette: Angelika Niebler, Christa Klass, Astrid Lulling

A saját kezdeményezésű jelentés a prostitúció minden formáját tiltja. Én azonban úgy vélem, hogy – a közösségi jog rendelkezéseivel összhangban – különbséget kell tenni a kényszerprostitúció és a legális prostitúció között.

Az Unió néhány tagállamában a prostitúció önkéntes gyakorlását önálló vállalkozói tevékenységnek ismerik el, ebből következően adót és társadalombiztosítási járulékot kell utána fizetni. Ezenkívül további jogi követelményeknek is meg kell felelniük a legális prostitúciós tevékenységet végzőknek (pl. munkavállalási- és tartózkodási engedély, valamint a vállalkozói tevékenység bejelentése az illetékes hatóságoknál). Az önkéntes prostitúció megítélésének kérdése továbbra is az egyes tagállamok hatáskörébe kell hogy tartozzon.

A kényszerprostitúció és az emberkereskedelem ezzel szemben azonban határokon átnyúló probléma, amelyet egy tagállam sem képes egyedül megoldani. A kényszerprostitúció, az emberkereskedelem és a szervezett bűnözés elleni küzdelemben sokkal szorosabban kell együttműködniük a tagállamoknak. A szexuális szolgáltatásokból származó jövedelem egyes tagállamokban történő tiltása azzal a következménnyel jár, hogy e szolgáltatásokat nagyobb arányban kínálják majd azokban a tagállamokban, ahol nem kriminalizálják az ilyen jellegű önkéntes tevékenységet. Mary Honeyball jelentése a kényszerprostitúció problémája tekintetében hasznos támpontokat kínál a tagállamok számára.

A kényszerprostitúció és az emberkereskedelem ellen minden létező eszközzel küzdeni kell. Az önkéntes prostitúciót azonban meg kell különböztetni ezektől.

KISEBBSÉGI VÉLEMÉNY

előterjesztette: Ulrike Lunacek, Marije Cornelissen, Inaki Irazabalbeitia, Raul Romeva, Sophia In't Veld

A szexuális kizsákmányolás céljából folytatott emberkereskedelem, azaz kényszerprostitúció, és különösen nő- és gyermekkereskedelem az emberi jogok megsértésének esete, és ellenkezik az Európai Unió Alapjogi Chartájának elveivel. 2013 áprilisában csupán hat tagállam jelentette be, hogy maradéktalanul átültette az emberkereskedelemtől szóló uniós irányelvet, amelynek végrehajtási határideje 2013. április 6-án járt le.

E jelentés nem tesz különbséget a kényszerprostitúció és az egyéni döntésen alapuló prostitúció között. A gyermekprostitúció azonban soha nem lehet önkéntes, mivel a gyermekek nem rendelkeznek jogképességgel a prostitúcióhoz való hozzájáruláshoz.

A prostitúció láthatatlanná tételét célzó politikák, és amelyek kizárják a prostituáltakat/szexmunkásokat a nyilvános helyekről, fokozzák a megbélyegzést, a társadalmi kirekesztést és a kiszolgáltatottságot. Valamennyi uniós tagállamanak tartózkodnia kellene a szexmunkások kriminalizálásától és büntetésétől vagy a szexmunka illegálissá tételétől, ehelyett hozzáférést kell biztosítaniuk e személyek számára a szociális biztonsági jogokhoz, és olyan programokat kell kidolgozniuk, amelyek segítséget nyújtanak a szexmunkások számára, hogy felhagyjanak tevékenységükkel, amennyiben ők is azt szeretnék.

3.12.2013

VÉLEMÉNY A FEJLESZTÉSI BIZOTTSÁG RÉSZÉRŐL

a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottság részére

a szexuális kizsákmányolásról és a prostitúcióról, és ezeknek a nemek közötti egyenlőségre gyakorolt hatásáról
(2013/2103(INI))

A vélemény előadója: Corina Crețu

JAVASLATOK

A Fejlesztési Bizottság felhívja a Nőjogi és Esélyegyenlőségi Bizottságot mint illetékes bizottságot, hogy állásfoglalásra irányuló indítványába foglalja bele a következő javaslatokat:

1. megjegyzi, hogy az embercsempészet és a szexuális kizsákmányolás kiváltó okai a férfiak és nők közötti egyenlőtlenség és a szegénység, mely tényezőket súlyosbítják az etnikai és más társadalmi egyenlőtlenségek, valamint a fegyveres konfliktusok, és hogy fő áldozatai az alacsony társadalmi-gazdasági státuszú nők és gyermekek;
2. kiemeli, hogy különös figyelmet kell fordítani a legkiszolgáltatottabb csoportokra, mint a lányokra, a fogyatékossgal élő gyermekekre és a kisebbségi csoportokhoz tartozó nőkre;
3. rámutat, hogy a korrupció fontos szerepet játszik az embercsempészet elősegítésében és megkönnyítésében;
4. megjegyzi, hogy a szexuális kizsákmányolás a nemi alapú erőszak egy, főleg férfiak által főleg nők ellen elkövetett formája, és ezért hangsúlyozza, hogy a nők és lányok elleni erőszak valamennyi formájának megszüntetése és megelőzése kiemelkedő fontosságú az emberi jogok e szélsőséges megsértésének csökkentése érdekében;
5. felhívja az Uniót, a nemzetközi szervezeteket, a nemzeti kormányokat és más érdekelt feleket, hogy uniós szinten működjenek együtt a szexuális erőszak és kizsákmányolás ellen védő, a kiváltó okok elleni küzdelemre irányuló fellépésre, a büntetendőségre (beleértve a szexuális szolgáltatások megvásárlását is), a szankciókra és a szorosabb határokon átnyúló együttműködésre vonatkozó rendelkezések közös keretének létrehozása céljából;

6. kiemeli a megbélyegzéstől való félelem figyelembe vételének fontosságát a jogsegélyre vonatkozó nemzeti szakpolitikák és stratégiák tervezése során a fejlődő országokban és minden olyan országban, ahol embercsempészetre és szexuális kizsákmányolásra kerül sor, és aggodalmát fejezi ki a hatékony jogi szolgálatok hiánya miatt, amelyek felé – különösen a humanitárius válságok idején – a visszaéléseket jelenteni lehet;
7. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy dolgozzanak ki fellépéseket az uniós tagállamokból más célországok felé irányuló szexturizmus felszámolására;
8. hangsúlyozza, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának a 2000. október 31-i 1325. számú, és a 2008. június 19-i 1820. számú határozatainak értelmében a szexuális kizsákmányolás és a prostitúció elleni küzdelem intézkedéseit a háború sújtotta térségekre kell koncentrálni;
9. felszólítja az Uniót és tagállamait, hogy törekedjenek a prostitúción keresztül történő kizsákmányolás és a szexuális kizsákmányolás céljából történő embercsempészet iránti kereslet visszafogására.

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	2.12.2013
A zárószavazás eredménye	+ : 20 - : 1 0 : 0
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Ricardo Cortés Lastra, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Emer Costello, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Fiona Hall, Eduard Kukan, Bart Staes, Jan Zahradil
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Fabrizio Bertot, Tanja Fajon, Miroslav Mikolášik

A BIZOTTSÁGI ZÁRÓSZAVAZÁS EREDMÉNYE

Az elfogadás dátuma	23.1.2014
A zárószavazás eredménye	+ : 14 - : 2 0 : 6
A zárószavazáson jelen lévő tagok	Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Zita Gurmai, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Krisztina Morvai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonyia Parvanova, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok)	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Angelika Werthmann
A zárószavazáson jelen lévő póttag(ok) (187. cikk (2) bekezdés)	Michael Cashman